

1. Dankbaarheid moet je leren

Dankbaarheid moet je leren. Dankbaarheid groeit vooral als je ontdekt dat de dingen niet vanzelfsprekend zijn. Als een baby huilt, dan krijgt die te drinken. Het kan even duren, maar dan komt er wel melk. Als een kind opgroeit, en mama of papa zorgt altijd dat er eten is, dan is dat ook iets heel vanzelfsprekends. Als ouders kun je dat je kind leren: 'Zeg eens dankuwel!' Maar een kind zal het vooral doen omdat het nu eenmaal moet. Een soort toverformule waarna grote mensen blijkbaar tevreden zijn.

Maar wanneer wordt je nu echt dankbaar? Bijvoorbeeld als je als kind op het

Journal hoort, dat andere kinderen, in andere landen, soms maar één keer per dag eten krijgen, of soms helemaal niet. Je wordt dankbaar, als je bij een ander kind thuiskomt, en je merkt dat daar altijd ruzie is. Dan pas merk je dat het niet zomaar vanzelf spreekt dat er in huis een goede sfeer hangt. Je wordt dankbaar voor je vrijheid, als je over een oorlogskerkhof loopt, zoals in Margraten, en ziet wie er zijn gestorven om ons te bevrijden. Jongens van 20 jaar, 22 jaar, 18 jaar...

2. Hizkia is na zijn genezing méér dan ooit dankbaar

Dankbaarheid leer je vooraf door de ontdekken hoe het óók kan. Zo is het ook bij koning Hizkia. Al van jongsaf aan heeft hij de HERE gediend, de God van Israël. En ongetwijfeld is hij altijd wel dankbaar geweest voor het leven, voor elke dag die God hem gaf. Hij zal zéker in de tempel God daarvoor gedankt hebben. Maar nooit is die dank zó intens geweest, zó groot, als nu, nu hij genezen is van een dodelijke ziekte. In het eerste deel van zijn danklied tekent hij de ernst van die ziekte.

Vers 10: 'Ik zei: In de bloei van mijn dagen moet ik heengaan door de poorten van het dodenrijk, ik zal derven, missen, de rest van mijn jaren. Ik zeide: Ik zal de HERE niet zien, de HERE in het land der levenden; ik zal geen mens meer aanschouwen onder de bewoners van de wereld.'

U denkt misschien: "Ik zal de HERE niet zien...'? Hoezo? Als je overlijdt, en je gelooft in God, mag je toch juist naar Hem toe?' Dat is ook zo, maar dat weten wij! Wij mogen al zovéél meer weten over God en over onze toekomst bij Hem, dan de mensen in het Oude Testament. Voor veel mensen in die tijd was het nog erg onduidelijk. Hoe zit dat? Hoe gaat het na de dood? Ook in het Oude Testament komen we het tegen, dat mensen in geloof al óver de grens van de dood heen kijken, bijvoorbeeld in Psalm 73: 'Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna mij in heerlijkheid opnemen.' Maar er zijn nog heel veel vraagtekens omheen. Wij leven in de tijd na de opstanding van Jezus. Wij hebben de belofte gekregen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont. Maar in dit lied kijkt koning Hizkia nu even níét vooruit, hij kijkt naar deze

wereld. En dan zegt hij: 'Als ik sterf, dan kan ik niet meer naar de tempel, om daar God te ontmoeten. Ik zal al die andere mensen niet meer zien. En als ik in het graf lig, HERE, dan kan ik U niet prijzen.' Vers 18: 'Het dodenrijk looft u niet, de dood prijst u niet, wie in de groeve zijn neergedaald, hopen niet op Uw trouw.' Dat is die keiharde kant van de dood, waar je ook als nabestaande zo keihard tegenaan loopt.

Ook al mag je geloven dat je geliefde bij God is, hij of zij is hiér niet meer. Je kunt hem, je kunt haar niet meer even vasthouden. En door die persoon, van wie je zóveel hield,

wordt God niet meer geloofd op deze aarde. Dat vooruitzicht, dat hij zou moeten sterven, dat heeft Hizkia wanhopig gemaakt. Vers 12: 'Mijn woning werd afgebroken en van mij weggerukt als de tent van een herder.' Opeens ben je als herder overgeleverd aan de elementen van de natuur, al je bescherming is weg. 'Ik wikkelde mijn leven samen als een wever, Hij snijdt mij af van de drom.' De drom, dat is de draad, opgerold om de spoel. Hizkia zegt: 'Ik ben als een kleed, waarvan de

wever opeens bepaald, dat het klaar is, het mag niet groter worden. Ik moet mijn leven maar oprollen, en meenemen. Weg!'

3. Hoe moeilijk je het ook met God kunt hebben, toch kun je niet beter doen dan bij Hem aankloppen

In die ziekte, zo zegt Hizkia, ervoer ik God als een tegenstander. Vers 13: 'Dag en nacht geeft Gij mij prijs; tot aan de morgen zoek ik tot rust te komen. Als een leeuw, zo verbreekt Hij al mijn beenderen. Dag en nacht geeft Gij mij prijs. Als een zwaluw, zo tjipl ik; ik kir als een duif. Mijn ogen smachten naar den hoge; o Here, ik ben angstig, wees borg voor mij.'

Merkt u het? Die God, die lijkt op een leeuw, een leeuw die aanvalt, een leeuw die je helemaal vermorzelt, die God is tóch de God, van wie Hizkia hulp verwacht. 'O Here, ik ben angstig, wees borg voor mij.' En wat doet een borg? Een borg, die staat garant voor je. Een borg, die zegt: 'Als hij niet kan betalen, zal ik het doen. Ik spring voor hem in de bres.'

Hoezeer Hizkia ook aan het worstelen is met God, hij weet toch één ding: 'Ik kan bij niemand anders terecht. En ik wil ook nergens anders aankloppen, als alléén bij Hem.' U zegt misschien: 'Zo ervaar ik dat ook! Of zo heb ik dat ooit ervaren. God van wie je niets begrijpt, God die een vijand voor je lijkt – in je hart ál die vragen: "O God, waarom laat U dit toe? Waarom brengt U al deze ellende over mijn leven?" – en dan tóch, tóch kán ik niet anders dan naar Hém toe, aankloppen bij mijn hemelse Vader.' Wat mooi als u dat bent blijven doen, door alles heen, want bij Hem is redding. Dat is wat Hizkia ervaart. Bij Hizkia is dat heel concreet: genezing! Zo hebben ook in onze tijd veel mensen dat mogen ervaren. Anderen hebben weer op een andere manier Gods goedheid mogen ervaren. Door

een bijzondere rust, een vrede in hun hart. Of nog weer anders. Maar hoe dan ook: bij God is redding! En bij Hem is vergeving. Vers 17: 'Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen.' Daar komen we heel dicht bij Hizkia's hart. Hizkia beseft het dus: 'Ik ben een mens met fouten en gebreken. Ik kan geen eisen stellen aan God. Elke dag die ik krijg, is genade.' Zoals we dat zondag hoorden: genadetijd. 'God wil mij vergeven en leven geven, leven! Ik heb het niet verdiend, ik schiet op zoveel fronten tekort, maar Hij is mij tegemoet gekomen. Inderdaad: Hij is mijn borg. Hij heeft mijn schuld weggenomen.' En ook hierbij mogen wij nog weer méér weten dan Hizkia. Dat God voor ons borg wil staan, dat heeft Hij heel concreet laten zien in Jezus Christus. Hij nam al onze schulden van ons over, Hij nam ze op Zijn schouders en droeg ze naar het kruis. Inderdaad: God werpt al onze zonden achter Zijn rug, maar Hij doet dat niet achteloos. Hij weet hoe ernstig de zonde is, hoe mensen erdoor beschadigd zijn. En tóch neemt Hij die zonden van ons af, omdat Jezus ervoor is gestorven. Jezus' offer, dat is voldoende. En op de Paasmorgen heeft God dat laten zien: 'Kom naar buiten, Mijn Zoon! Kom uit het graf! Het is genoeg! De zonden zijn nu voorgoed verzoend! En iedereen die een beroep doet op Jouw offer aan het kruis, zal vergeving krijgen! Er is toekomst, voor iedereen die gelooft!'

4. De belangrijkste taak in ons leven: God loven!

Hizkia, hij kan het nog maar nauwelijks bevatten, dat hij inderdaad het leven weer heeft terúggekreten. En zo roept hij het uit in vers 19: 'De levende, de levende, hij looft U, zoals ik heden doe; de vader maakt zijn zonen Uw trouw bekend.'

Meer dan ooit beseft Hizkia hoe bijzonder het is om te mógen leven. En meer dan ooit beseft hij ook wat zijn taak is in het leven: God loven, met álles! Met zijn stem, al zingend, met zijn handen, al werkend, met zijn verstand, al denkend, met zijn koninklijke macht, al regerend, in zijn hele leven gaat het maar om één ding: God eren, God loven, God danken, God dienen!

En zo'n leven, een leven van lof aan God, dat heeft uitstraling. 'De vader maakt zijn zonen Uw trouw bekend.' Als je hart vol is van Gods genade, van Gods liefde, als je daarvan ondersteboven bent, dan geef je dat dóór: je kunt niet anders en je wilt niet anders! De héle wereld moet weten hoe goed God is. Psalm 67, die we straks zullen zingen: God zegent ons, opdat alle einden van de aarde Hem vrezen en Hem loven.'

Als je hebt ontdekt hoe goed God is, dan wil je dat ook de volgende generatie diezelfde God gaat prijzen en gaat eren. Dat het dóór gaat, van geslacht op geslacht. Daarom vind ik het mooi dat we deze tekst lezen tussen de seniorenzangdienst en de jongerendienst: 'De vader maakt zijn zonen Uw trouw bekend.'

Overigens: op het moment dat Hizkia dit zong, hád hij nog helemaal geen zoon. Pas drie jaar later zou Manasse geboren worden. Manasse, die ongetwijfeld van Hizkia héél veel gehoord heeft over Gods goedheid, maar die een afschuwelijk, goddeloos leven zou gaan leiden. Pas aan het eind van zijn leven is Manasse tot bekering gekomen. Toen zijn die levenslessen van zijn vader Hizkia alsnog tot bloei gekomen.

5. Dankbaarheid: de toon die onze levensmuziek maakt

De levende, de levende, hij looft U, zoals ik heden doe.' We leven om te loven. Dat is onze bestemming. Zoals

buiten de merel leeft om zijn Schepper te loven. En daarom is deze Dankdag voor gewas en arbeid zo belangrijk. Het is een soort teken in de tijd. We worden stilgezet, midden in de week, om het te beseffen: 'Het leven, dat spreekt niet vanzelf. De dingen die we mogen doen, betaald of onbetaald, dat maakt niet uit, al die dingen waarmee we mensen mogen dienen en God mogen dienen, dat is genade! Het is zo mooi om iets te mógen doen. Om God te mógen loven. En dát wij leven, heeft alles te maken met het eten dat we dagelijks weer krijgen. De oogst, het gewas. Zonder Gods trouwe zorg lag er geen aardappel op ons bord, en was er geen brood bij de bakker.

Vandaag danken we voor de oogst, voor ons werk, voor ons hele leven. En die dankbaarheid staat in het nog grotere kader van de dankbaarheid aan Jezus Christus. We lazen een paar zinnen uit de Heidelbergse Catechismus, het leerboek van de kerk. En die Catechismus, die zegt: 'Als je beseft dat je van binnen een zondaar bent, en als je hebt ontdekt dat Jezus je Redder is, dan kun je nog maar één ding: leven vanuit de dankbaarheid. Dankbaarheid, dat is de toon die de muziek maakt. Dankbaarheid kleurt ons totale bestaan. En als we zingen, dan komt die hele dankbaarheid uit ons totale leven als het ware tot een climax. Zingen, God loven, dat is een hartstochtelijke uiting van dankbaarheid. Daarom moeten we in de kerk niet mummelen, maar zingen, zo lang we dat kunnen!

Ds. Louis Albert Banks was predikant in de Amerikaanse staat Oregon, ongeveer een eeuw geleden. Hij vertelt ergens over een oudere man, die naar het ziekenhuis toe moest. De man kon prachtig zingen. Maar nu had hij tongkanker, en hij moest worden geopereerd. De man werd binnengebracht op de operatiekamer, en daar was alles al in gereedheid gebracht voor de operatie. De man vroeg aan de arts: 'Weet u zeker dat ik nooit meer kan zingen?' De dokter vond het heel moeilijk om te antwoorden, hij knikte alleen maar bevestigend. De patiënt vroeg of hij nog even rechtom mocht zitten, en hij zei: 'Ik heb zó vaak heerlijk de lof van God mogen zingen. Nu zegt u dat ik nooit meer kan zingen. Ik heb nu een lied in gedachten, dat zal mijn laatste lied zijn. Het is een danklied, en daarmee wil ik God loven.' En daar, op de operatietafel, zong de patiënt zijn lied:

*I'll praise my Maker while I've breath,
And when my voice is lost in death,
Praise shall employ my nobler power;
My days of praise shall ne'er be past,
While life, and thought, and being last,
Or immortality endures.*

Ik zal mijn Maker loven, zolang ik adem heb, en als mijn stem in de dood verloren gaat, dan zal de lof mijn vernieuwde kracht gebruiken; de dagen van mijn loflied zullen nooit voorbij gaan, zolang ik leef en denk en ben of in onsterfelijkheid verder leef.

Dat was het lied van de patiënt, en toen ging hij liggen, klaar voor wat komen zou.

Waarvoor leven wij? Wij leven om te loven. In liederen, in woorden in daden. Om God groot te maken met een hart vol dankbaarheid.

En we mogen bidden, dat de hele wereld meelooft! Amen.